

УДК 802

к.п.н., доцент Петрова Т.І., к.п.н., доцент ЩУКІНА Е.І.,
Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСОБЛИВОСТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВИЩІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Сучасні тенденції інтеграції України в європейський освітній простір обумовлюють високі вимоги до викладання іноземних мов та застосування новітніх методів навчання. Автор проаналізував основні сучасні інформаційні технології викладання фахової іноземної мови студентам немовних вузів, визначив основні переваги та недоліки їх застосування. Основна увага приділена методиці вивчення іноземних мов з використанням ресурсів Інтернету.

Ключові слова: *новітні методи навчання, фахова іноземна мова, Інтернет - ресурси, професійно спрямоване іншомовне спілкування, критерії відбору навчального матеріалу.*

Завдяки стрімкому розвитку системи освіти та останнім тенденціям України до інтеграції в європейський освітній простір, українська система середньої та вищої освіти зазнає кардинальних змін. Створення Європейського простору вищою освітою вимагає збільшення мобільності студентів, більш ефективного міжнародного спілкування та легшого доступу до інформації. Досягнення цієї мети неможливо без запровадження новітніх методів та технологій навчання.

Використання сучасних інформаційних технологій на занятті - надзвичайно актуальне і водночас проблематичне питання для викладача іноземної мови. В методиці викладання іноземних мов ця проблема розробляється з початку 80-х років ХХ століття. Сьогодні використання інформаційних технологій - одна з умов успішного вивчення іноземної мови. Тому викладач іноземної мови повинен, окрім ґрунтовної фахової підготовки та володіння сучасною комунікативною методикою, використовувати інформаційні технології на усіх етапах навчання - це вимога часу. Сучасні інформаційні технології мають бути ефективним інструментом, який полегшить засвоєння знань, зробить навчання інтерактивним, комунікативно спрямованим, цікавим, наочним, індивідуальним. Навіть викладач, який звик до використання традиційних методів навчання, зі стійким імунітетом до втручання новітніх технологій, не може заперечити, що вони є дуже багатим джерелом потенційних навчальних ресурсів.

Сучасні технології в освіті - це професійно-орієнтоване навчання іноземним мовам, проектна робота в навчанні, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами з іноземних мов (система мультимедіа), дистанційні технології в

навчанні іноземних мов, створення презентацій в програмі PowerPoint, використання Інтернет-ресурсів, навчання іноземної мови в комп'ютерному середовищі, новітні тестові технології. Слід відмітити, що у навчанні повинні широко використовуватися сучасні дидактичні принципи сугестивності, наочності, використання аудіо- та мультимедійних засобів і т.д. До професійно-фахових технологій у навчальному процесі належить також презентація, ведення дискусій, аналіз професійних ситуацій тощо. Зазначені технології знаходять своє застосування насамперед у таких формах організації занять як проектна робота та ділові ігри. Вони відкривають можливість для творчої та експериментальної діяльності студентів.

Оскільки на сьогоднішній день найпопулярнішим джерелом інформації є мережа Інтернет, ми вважаємо за доцільне для підготовки та стимулювання професійно спрямованого іншомовного спілкування використовувати матеріали, що надходять саме за цим каналом інформації. Переваги використання ресурсів Інтернет над іншими джерелами інформації полягають в оперативній передачі будь-якого типу (візуальної й звукової, статичної й динамічної, текстової й графічної), можливості запиту інформації, доступу до віддалених баз даних і т. ін. Уміння користуватися матеріалами Інтернет-ресурсів входять до системи вмінь майбутніх випускників немовних ВНЗ.

Матеріали Інтернет-ресурсів, що використовуються для навчання професійно спрямованого іншомовного спілкування, слід відбирати за наступними критеріями: автентичність; відповідність сферам, ситуаціям і темам професійного спілкування; доступність за формою та змістом; наявність новизни та актуальності; обмеженість інформативної насиченості; посильний обсяг.

Сьогодні розробляється методика вивчення іноземних мов з використанням ресурсів Інтернету. Існують прихильники ідеї вивчення іноземної мови лише за допомогою зазначеної мережі, без традиційної роботи з підручником. Проте більшість викладачів надають перевагу використанню Інтернету паралельно з традиційними засобами навчання, інтегруючи його в навчальний процес.

Можливості використання Інтернет – величезні. Глобальна мережа Інтернет створює умови для отримання будь - якої інформації, що є необхідною як для студентів, так і для викладачів. За допомогою Інтернету можливо вирішувати цілий ряд дидактичних завдань: формувати навички та вміння читання, використовуючи матеріали глобальної сеті; вдосконалювати вміння писемної мови студентів; поповнювати словниковий запас, тих хто навчається; формувати у студентів мотивацію до навчання іноземної мови. Крім того, Інтернет сприяє розширенню світогляду студентів,

налагоджуванню та підтримуванню ділових зв'язків та контактів в англomовних країнах. Студенті мають можливість брати участь в тестуваннях, вікторинах, конкурсах, олімпіадах, що проводяться в сеті Інтернет тощо.

Загальною метою викладання іноземної мови для професійного спілкування є формування у студентів професійних мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному різноманітті навчального та професійного середовищ. Це передбачає навчання спілкуванню та формуванню здатності до міжкультурної взаємодії, що і є основою функціонування Інтернету. Без спілкуванням Інтернет не має смислу, це – міжнародне, багато національне, крос культурне суспільство, чия життєдіяльність заснована на електронному спілкуванні мільйонів, людей у всьому світі, які говорять одночасною. Включаючись до нього на занятті з іноземної мови, ми створює модель реального спілкування.

Сучасна методика навчання іноземної мови надає пріоритет комунікативності, інтерактивності та автентичності спілкування, вивченню мови в культурному контекст. Данні принципи сприяють розвитку міжкультурної компетенції як компоненту комунікативної здібності. Реалізація вищеназваних принципів в Інтернеті не є особо складною. Беручи до уваги основну мету навчання – уміння спілкуватися іноземною мовою, вправам різних типів необхідно надавати комунікативної спрямованості, що забезпечується використанням високо вмотивованих завдань та наявною мовленнєвою задачею. Викладач повинен запропоновувати, тим хто навчається проблему або питання для обговорення, при цьому студенти не тільки діляться інформацією, оцінюють її, але й самостійно обирають мовні одиниці для оформлення своїх думок. Використання Інтернету у комунікативному підході як найкраще мотивовано: його ціль – зацікавити студентів в навчанні іноземної мови за допомогою накоплення та розширення їх знань та досвіду.

Найпростіше використання Інтернету - це використання його як джерела додаткових матеріалів для викладача та студентів. Це величезна довідково - інформаційна система, яка може бути використана для вивчення мови. Матеріали можуть бути роздруковані і використані під час традиційного заняття. У цьому випадку використовується лише незначна частина можливостей мережі. Але навидь за такого використання вивчення іноземної мови змінюється: користувач Інтернету отримує актуальну і автентичну інформацію.

Аналіз шляхів використання Інтернет-ресурсів для навчання різних видів мовленнєвої діяльності вказує на те, що переважна більшість матеріалів,

отриманих за допомогою мережі Інтернет застосовуються для навчання рецептивних видів іншомовної мовленнєвої діяльності.

Найбільш повно можливості Інтернету розкриваються під час використання його безпосередньо на занятті. Ідеальними умовами для цього є наявність комп'ютерного класу з підключенням до мережі Інтернет.

Однією з головних вимог до навчання іноземної мови з використанням Інтернету є створення взаємодії, що прийнято називати в методиці навчання іноземним мовам інтерактивністю. Інтернет допомагає формувати уміння та навички розмовної мови, забезпечує стійку зацікавленість і, як результат, ефективність. Інтернет не лише створює реальні ситуації з життя, але й примушує студентів адекватно реагувати на них за допомогою іноземної мови.

Література

1. Програма з англійської мови для професійного спілкування (ESP). - К.: Ленвіт, 2005. – 119с.
2. Ділова англійська мова: навчальна програма /О.М. Устименко. – К.: НАУ, 2004. - 61 с.
3. Федорова І.А. Використання інформаційних ресурсів Інтернет для навчання професійно спрямованого монологу-повідомлення// Технології навчання іноземних мов: стан і перспективи: Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції. – Умань: АЛМІ, 2004. - С.45- 47.

Аннотація.

Современные тенденции интеграции Украины в европейское образовательное пространство обуславливает высокие требования к преподаванию иностранных языков, использованию новых методов обучения. Автор проанализировал основные современные информационные технологии преподавания иностранного языка студентам неязыковых вузов, определил основные преимущества и недостатки их применения. Основное внимание уделено методике обучения иностранным языкам с применением ресурсов Интернета.

Annotation.

Modern trends of Ukrainian higher education integration into European educational environment stipulate increased requirements to foreign language teaching and application of the new innovative methods of teaching. The main innovative methods of teaching foreign languages have been analyzed and their advantages and disadvantages have been identified. The author focuses his attention on the internet recourses application in foreign languages teaching.

Key words: innovative methods of foreign language teaching, ESP, Internet resources, criteria of teaching material selection.